

trof. Geen wonder! Nu had Duitsland niet alleen, als in '14-'18, een *Zweifrontenkrieg* te voeren, maar de Verenigde Staten die in de eerste wereldoorlog de doorslag gegeven hadden, zouden zich volledig in de tweede gaan inzetten – en weer tegen Duitsland! De gelijkenis was onheilspellend.

Na zijn toespraak in de *Reichstag* ontving Hitler admiraal Raeder en *Reichsmarschall* Goering, *Oberbefehlshaber der Luftwaffe*. Aan overleg met de *Oberbefehlshaber des Heeres*, generaal von Brauchitsch, had hij geen behoefte, evenmin als met zijn eigen *Wehrmachtsführungsstab*. Hij vroeg Raeder of deze het voor mogelijk hield dat Amerika en Engeland in een nabije toekomst de Azoren en de Kaap Verdische eilanden zouden bezetten, eventueel zelfs Dakar in Frans West-Afrika aanvallen? Antwoord: neen. Vervolgens vroeg Hitler of Raeder het voor mogelijk hield dat Amerika en Engeland het gebied van de Stille Oceaan eenvoudig aan Japan zouden overlaten om, in overeenstemming met de voornaamste richtlijn van het *Victory Program* eerst Duitsland en Italië te verslaan. Antwoord: neen. Duitsland zou dus, zo concludeerde Hitler, in elk geval in '42 van Amerika niets te duchten hebben.

Eén dag later, 11 december, kwam de Duitse oorlogsverklaring aan de Verenigde Staten. Italië volgde het Duitse voorbeeld. Roosevelt's verwachting was bewaarheid.

★

Zo Hitler al de neiging had, te onderschatten in welke mate de Amerikanen er in zouden slagen, tegelijk tegen Japan en tegen Duitsland plus Italië oorlog te voeren, zijn naaste militaire medewerkers van de *Wehrmachtsführungsstab* en van het *Oberkommando des Heeres* waren gedicteerd van opinie dat Amerika's intrede in de oorlog de noodzaak met zich bracht, alle Duitse operationele plannen grondig te herzien. Het mocht dan waar zijn dat men in '42 van Amerika niets te duchten had, maar wat zou in '43, wat in '44 geschieden? Door het *Oberkommando der Wehrmacht* werd het concept opgesteld voor een nieuwe algemene instructie die van Hitler zou uitgaan. Die instructie zou inhouden: bouw van een 'Atlantische Muur' in West-Europa; verdrijving van alle Britse strijdkrachten uit het gehele gebied van de Middellandse Zee; versterking van Frans West- en Noordwest-Afrika; opneming, desnoods met militair geweld, van Spanje en Portugal, Vichy-Frankrijk en Zweden in een *Festung Europa*. Dat alles zou een hergroepering van de Duitse strijdkrachten vergen. Conclusie: die strijdkrachten moesten